

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitulum VIII. Ad nostram.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

De Regularibus, & Transeuntibus ad Religionem. 391

Abbas n. 6. Sanchez cit. c. 7. n. 60. qui tamen n. 61. probabiliter excipit Moniales, propter Trident. constitutionem *Sess. 25. c. de regularibus*, quæ explicabitur in c. unius de statu regularium in 6.

4 Dico secundò. Si quis ad monasterium, vel religionem æquè strictam transire velit, ex causa justa, v. g. infirmitatem, inimicitias, aut insidias &c. hoc in casu in monasterijs exemptis Abbas, sive Superior regularis, quasi Episcopalem potestatem in tuos obtineas, dispensativè licentiam dare potest; in non exemptis Episcopus. Ita docet *Gloss. in cit. S. prohibemus, Sylvester l. cit. Abbas cit. n. 6. Rodriguez to. 3. regularium q. 52. a. 9. Sanchez n. 65.* ubi bene monet, in Ordinibus exemptis hanc licentiam esse reservatam Prælato mediato, videl. Provinciali, aut Generali &c. Insuper videtur requirendus consensus Conventus, cum sit veluti quedam alienatio, atque unum ex negotijs gravioribus, uti notat Sanchez n. 66. multò magis consensus Abbatis, vel Præpositi regularis, si professus per Episcopi dispensationem auctoritativè transferendus sit, argum. *hujus Capituli & cap. statum causa 19. q. 3.* si enim necessitas esse videatur, Abbas non exemptus ab Episcopo cogi potest ad consentiendum.

5 Dico tertio. Probabile est, ex causa justa, posse prælatum inferiorem Papà, videlicet Ordinis Generalem, vel Episcopum in monasterijs non exemptis ad laxiorem Ordinem, aut monasterium transeundi, licentiam dare. Ita docuit Innoc. in *Capitulo dilectus n. 3. de temporibus ordinationum. Navar. lib. 3. Consil. 56. de regularibus editione 2. Lessus lib. 2. c. 4. n. 13.* At si Abbas sit exemptus, & solum Pontifici subjectus, etiam ipse dispensativè licentiam dabit, uti docet Hostiensis in c. non est hoc tit. cum quasi Episcopalem in suos jurisdictionem habeat: requirendus tamen est consensus Capituli, quem negare non poterit, si causa justa, & necessaria appareat.

Veruntamen tutius est in casu tertie assertionis, si periculum in mora non sit, li-

centiam à Pontifice petere, nisi Religio speciali privilegio munita sit: etenim hanc dispensationem in transitu ad laxiorem Ordinem Papæ reservatam esse docent *Anchoranus, & Monachus in cit. Capitulo cum singulari n. 6. Sà verbo Religio n. 29.* & sumi videtur ex *Sessione Trident. 25. n. 19. de regularibus: Nemo regularis transferatur ad laxiorem Religionem, cujuscunque facultatis vigore.* Sed respondet Navarrus, & alij, quòd Concilium, sicut & *Extravagans. Viam ambitiosa de regularibus*, non prohibeant translationes juridicas, quæ fiunt ex justa & cognita causâ necessitatis, quia v. g. professus ob debilitatem, statuta Ordinis, aut regulam strictam monasterij servare non potest, ut ponderat *S. Thomas 2. 2. q. 189. a. 3. in corpore*, sed translationes irrationabiles, non præmissa causæ cognitione: quare hodie in externo foro scriptura, seu testimonium authenticum legitimæ causæ, & cognitionis præmissæ requiri solet. Vide etiam, quæ docui *lib. 4. tit. 5. c. 6. n. 9.*

CAPITULUM VIII.

Ad nostram.

PARAPHRASIS.

Intellexit Alexander III. quòd Eremitæ de Montefolio pueros quosdam suasionibus induxerint, ut Religionis habitum in monasterijs susciperent; ex quibus unum statim pœnituit, & uxorem sibi desponsavit, sed Eremitæ ex monasterio eum dimittere noluerunt. Respondet Papa, & cuidam à se delegato mandat, ut si constiterit, dictum puerum ante completum 14. annum, Religionis habitum induisse, vel si post eam ætatem habitam sine probatione suscepit, & intra triduum deposuit, eum ab impetitione Eremitarum pronuntiet liberum, atque uxorem ducere permittat.

SUMMARIUM.

1. Blandis sermonibus ut trahantur ad Reli-

Super eo.

PARAPHRASIS.

Quæsitum est ex Alexandro III. de Clericis qui Religionis habitum susceperant primo, & voto non amplius ad sacula redeundi; sed antequam professio facerent, ad priorem statum redeundi. Cui quæsitio respondet Papa, si illi antequam professio facerent, ad laxiorem Religionem transire cogendi sint, nec totum suum prævaricentur: verumtamen si ante susceptum habitum, durante tempore probationis, recedere voluerint, retineri non possunt, secundum regulam S. Benedicti, in qua etiam patet videri, ut in eadem, in qua veterari veste dimittantur. Est regula 166.

SUMMARIUM.

1. De jure antiquo, etiam ante delictum novitatus annum, pariter facta professio tacita.
2. Hodie tamen vi Tridentini concilii est integer annus novitatus ad tacitam professionem; non tamen est de substantia probationis, ut quædam dixerunt Religionis gestet.
3. Consuetudo tamen habet, ut facta probatio in suscepto habitu.

Notandum. Si quis olim, modo exacto probationis anno, habitum professorum sponte susceperit, & tacitam gestavit, censetur edidisse professionem tacitam, per quam obligatus erat, non tantum Religioni, cujus habitum susceperat, sed Religioni in genere, ut licitum est transire ad laxiorem. Ita Glossa hic et in contrariis, & habetur in cap. 3. §. in alijis tit. in 6. Verum hodierno jure ante exactum annum probationis, nulla professio fieri potest: interim non prohibetur novitatus

Religionem pueri, & adolescentes, consultum non est.

2. Puniantur. qui ita pellexerunt, si lucri causâ hoc fecerint.
3. Quomodo de jure antiquo per habitus professorum gestationem fiat professio tacita?

Notandum primò. Non est consultum, ut pueri, vel adolescentes blandis sermonibus ad Religionem trahantur, cum frequenter fiat, ut postea perspectis difficultatibus, quas antea nesciverant, eos peniteat, & recedant. Ita *Abb. hic*, ubi testatur, quòd S. Benedictus præcepit, ut quæcunque dura, & aspera in Regula continentur, ingressuris proponantur, quia talia prævisa, & animi proposito acceptata, postea minus hominem absterrent, aut feriunt.

Adde ex c. ult. causa cit. 19. q. 3. eos, qui ita pellexerunt, si lucri, & avaritiæ causâ fecerunt, puniendos esse, & monasterium bonis, seu hereditate eorum, quos induxerunt, privandum; saltem si congregatio fuit in culpa: sed delictum personarum particularium non debet in damnum monasterii redundare, uti notat *Abb. in cap. penult. 29. de convers. conjug.*

Notandum secundò. Per spontaneam susceptionem habitus proprii professorum, si per triduum in monasterio gestetur, inducitur tacita professio Religionis c. 1. & 3. eodem tit. in 6. Hodie tamen necessarium est ad tacitam professionem, ut annus integer probationis antecesserit, sicuti explicavi lib. 4. tract. 5. c. 5. n. 1. tunc autem necessaria non est gestatio habitus per triduum; utpote quæ deliberationis causâ requisita est, uti *Abbas in fine cap.* notat, quare si probatio, & deliberatio anni finita sit, sola assumptio habitus, patenter distincti, ab habitu novitiorum, inducet professionem tacitam, uti sumitur ex cap. 3. cit. junctâ Glossa v. infra probationis, & explicat Sanchez l. 5. mor. ca. 3. n. 24.

* *